

เทศน์เช้า วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๘

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ธรรมะเป็นรัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัยเป็นแก้วสารพัดนึก เป็นที่พึ่งที่อาศัยของชาวพุทธ

ชาวพุทธเราเนะ เราเกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา เรานับถือพระพุทธศาสนา เรามีรัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง อย่างอื่นไม่มี อย่างอื่นที่เขาแห่แหนกันไปนะ ไม่ใช่

สิ่งที่เราเป็นชาวพุทธไง เรามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่อาศัย ถ้าเป็นที่พึ่งที่อาศัยนะ ในชนบทเรา สมัยโบราณ การเกษตรกรรม เขาไปวัดไปวาไปจำศีล ฟังธรรม

เวลาพระบิณฑบาต ตักบาตร ได้เห็นสมณะเป็นมงคลชีวิต การได้เห็นพระ เห็นพระนะ ถึงจะเป็นสมมุติสงฆ์ แต่ผ้าเหลืองนั้นมันทำให้ เห็นไหม เวลาคนที่เขาทำผิดกฎหมาย เขาไม่ยอมเจอพระไง เขาบอกเจอพระแล้วเขาจะไม่ประสบความสำเร็จของเขา นี่ไง เขาจะไปบูชาสิ่งที่ไม่เป็นนอกพระพุทธศาสนา

ฉะนั้น ฟังธรรมๆ ฟังธรรมรัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ กตัญญูกตเวทีเป็นเครื่องหมายของคนดี

ถ้าคนดี เรามีกตัญญูกตเวที พ่อแม่ให้ชีวิตนี้มา พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก อยู่ในบ้าน ในเรือนของเรา สิ่งที่มีนกระทบกระเทือนกันก็กระทบกระเทือนกันด้วยความไม่เข้าใจ ด้วยกิเลส ตัณหาความทะยานอยากไง ถ้ามีศีลมีธรรม เห็นไหม มีสุขก็ไม่ติดในความสุขนั้น

ทุกคนแสวงหาจะเอาความประสบความสำเร็จในชีวิต จะเอาแต่ลาภสักการะ

คนเรานะ เอาแต่กิน ไม่ขยับถ่าย ตาย กินคู่กับการขยับถ่าย ขยับถ่าย ขยับถ่ายนี้สำคัญมาก ดู
สิ เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมา ไปหาแพทย์ อุจจาระ ปัสสาวะ เขาเอาไปทดสอบเลยเป็นโรคอะไร

เหมือนกัน เราปรารถนาความสุข เกลียดความทุกข์ เวลามันทุกข์มันยากขึ้นมานี้บีบคั้น
เออ! รู้ว่ากิเลส อะไรที่มันไม่พอใจนะ รู้ว่ากิเลส มันทุกข์มันยาก มันทุกข์มันยาก

แต่ธรรมะๆ ไง ถึงมีความสุขก็ไม่หลงระเห็จไปกับความสุขนั้น สุขนั้น ของนั้นมันมา
ชั่วคราว ของชั่วคราวเพราะอะไร เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สรรพสิ่งในโลกนี้เป็น
อนิจจัง สรรพสิ่งในโลกนี้ไม่มีสิ่งใดคงที่ตายตัว มันแปรสภาพของมันตลอดเวลา

เราต้องฉลาด เราก็หาความสุขนี้ไง เราเกลียดความทุกข์ทั้งนั้นนะ จะหาความสุข แต่
ความสุข เรามีธรรมะคุ้มครองดูแล

“เธอจงมีธรรมเป็นที่พึ่งเถิด อย่ามีอย่างอื่นเป็นที่พึ่งเลย”

ถ้ามีธรรมเป็นที่พึ่งเถิด จะเกิดสิ่งใดขึ้นมา เราก็มีสติปัญญาควบคุมดูแลของเราได้

ความสุขเป็นความปรารถนาของเราอยู่แล้ว ความทุกข์เป็นความที่เราไม่ต้องการ เรา
พยายามผลักไสของมัน เวลาสมุทัยๆ ตัดหาความทะยานอยาก อยากได้ อยากได้ อยากได้
กระเลื่อกระแสนให้เราทุกข์เรายากของเราขึ้นมา

แต่ถ้าเรามีบุญกุศลของเรา เราทำสิ่งใดประสบความสำเร็จในชีวิตของเรา นั่นก็บุญกุศล
ของตน ถ้ามันเป็นบาปอกุศล ทำสิ่งใด เราไม่ปรารถนาสิ่งใดเลย ไม่ต้องการพบหน้า เจอหน้าคน
นี้เลย ยิ่งเจ้าหนี้ไม่อยากเจอเลย เจ้าหนี้ตามทุกวัน นี่ความทุกข์ ถ้าความทุกข์ๆ เห็นไหม

เวลาจงมีธรรมเป็นที่พึ่งเถิด ถึงจะมีความสุข เราก็ไม่หลงระเห็จไปกับความสุขนั้น ถึงจะมี
ความทุกข์ๆ เราก็มีสติปัญญาเท่าทันของเราไง

อะไรเป็นความทุกข์ล่ะ

ทุกข์เพราะเราขาดสติ ขาดปัญญา

จะทำอะไรมันต้องมีสติปัญญาว่าเราไม่ควรจะไปทำสิ่งนั้น ถ้าทำสิ่งนั้นแล้วเราต้องยอมรับความจริงไง เราต้องยอมรับความจริง ทำสิ่งนั้นแล้ว ถ้าเป็นในทางโลกนะ สุภาพบุรุษ ขอโทษ เอ๊ย! ขอโทษว่ะ ภูพลาดไปแล้ว ขอโทษ แค่นี้มันเบาบางหมดนะ สิ่งที่จะเกิดการปะทะมันก็เบาบางหมด

เขาก็มีความรู้สึกของเขาทั้งนั้นนะ แต่ถ้าขอโทษ ขอโทษเพราะอะไร นี่คืออะไร

สติไง เรามีสติปัญญาของเรา

เธอจะมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด

มีธรรมเป็นที่พึ่ง มันคุ้มครองดูแลเราทั้งนั้นนะ ถึงจะสุขก็ไม่หลงระเห็จไปกับมันไง

เวลาสิ่งที่มีความสุข เด็กๆ ไร้เดียงสามีความสุขมาก ตอนเกิด มีความสุขตอนเล็กๆ นี่แหละ พ่อแม่ให้หมดนะ แต่โตขึ้นเองต้องล้างจานนะ เองต้องหาข้าวกินเองแล้ว เวลาโตขึ้นมาต้องรับผิดชอบแล้ว

ชีวิตมันจะมีความสุขตอนเด็กๆ พอโตขึ้นมาแล้วนะ ต้องรับผิดชอบ แล้วเราก็ต้องดูแลมันใช่ไหม นี่ก็เหมือนกัน แล้วใครไม่เคยเป็น เราก็คือแล้วสิ่งที่เวลาเกิด บุญพาเกิด

มีลูกศิษย์ลูกหาเราเยอะแยะไป ลูกหลานเขา โอ้โฮ! พี่เลี้ยง ๗ คน ๘ คน บางคนไม่พร้อมนะ นมยังไม่ให้กินเลย เองเลือกอะไรล่ะ กรรมของสัตว์ไง เลือกไม่ได้

นี่เวลากรรมให้ผล กุสลา ฐมา อกุสลา ฐมา เราทำอะไรมา ถ้าทำอะไรมา ถ้าเราเกิดแล้วนะ ขอบคุณ ขอบคุณที่ได้เกิด ขอบคุณแล้วที่พ่อแม่ดูแลมา ไม่น้อยเนื้อต่ำใจทั้งสิ้น เพราะกุสลา ฐมา อกุสลา ฐมา

แต่ถ้าเป็นกิเลสไง มันชกอกตีตัวนะ ไม่พอใจไปทั้งสิ้น สิทธิเสรีภาพ

สิทธิเสรีภาพ เองทำอะไร เองทำอะไรมา

นี่ไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย พระอรหันต์แสนกับทั้งนั้นนะ พระอรหันต์แต่ละองค์ๆ ได้ทำของท่านมาเพราะอะไร เพราะทำแล้วมันมีสัจจะ

มีสติสัมปชัญญะ ไม่ทำตัวเหลวไหล ไม่ทำตัวให้ตกไปในที่ต่ำ พยายามทำตัวเองให้สูงขึ้น สูงขึ้น
ในศีลในธรรม เพราะเขามีสติปัญญาของเขา

แต่โลกมองไปว่าความทุกข์ใจ อย่างเช่น ไข้วอกไปวัดๆ มีปัญหาทั้งนั้นนะ

มีสิ ก็มันมีกิเลสใจ มีสิ ก็มันมีทุกข์นะ ไปวัดไปวานี้นักปราชญ์

อเสวนา จ พาลานํ ปณฺธิตานญฺจ เสวนา

เราคบบัณฑิตๆ ใจ ไปวัดไปวาเราับทุกข์กัน คนที่ไปวัด เรามีสิ่งใดเราปรึกษาหารือกัน
นี่ใจ คบบัณฑิตใจ

ไข้วอกที่มีความสุขๆ มันก็พาไปส่ำมะเลเทเมาของมัน ส่ำมะเลเทเมามันก็ก่อหนี้ สร้าง
ทุกข์ สร้างสุขภาพให้เสียหาย ร้อยแปดพันเก้า มันว่ามันมีความสุขนะ ไข้วอกไปวัดไข้วอกมี
ปัญหา

มีปัญหาเพราะสรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง มันมีของมันอยู่แล้ว แต่เรามีสติปัญญาของ
เราใจ ถ้ามีสติปัญญา เราไปวัดไปวาขึ้นมา รตนน้ำพรวนดิน ไม่ทิ้งหัวใจของตน

สิ่งที่มีค่าที่สุดใจ ถ้าประสบความสุข เราก็ไม่หลงระเห็จไปกับมัน ประสบความทุกข์ เราก็
แก้ไขของเราเพื่อรักษาหัวใจดวงนี้

ถ้าหัวใจดวงนี้ เวลามันมีสติปัญญาของมัน ชีวิตนี้คืออะไร ใครให้เกิด พ่อแม่เกิดด้วยเวร
ด้วยกรรมทั้งสิ้น จริงๆ เราเกิดเองทั้งนั้นนะ เราเกิดด้วยผลกรรม กรรมมันพาเกิด

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเทพบุตรอยู่บนดาวดึงส์ใจ รอเวลาจะมาจุติใจ จุติ
ในครรภ์ของมหายายาใจ เวลาคลอดเจ้าชายสิทธัตถะแล้วสิ้นชีวิตใจ เพราะท้องนี้เป็นท้องของ
เจ้าชายสิทธัตถะ เป็นท้องของพระโพธิสัตว์ ไม่มีใครจะได้อยู่ในท้องนี้เหมือนกัน ไม่มี

บุญพาเกิด แต่เกิดมาก็ยังทุกข์ใจ ทุกข์ก็ไปแสวงหา ไปเที่ยวสวนเห็นคนเกิด คนแก่ คน
เจ็บ คนตาย มันต้องมีฝั่งตรงข้าม ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ไม่มีใครทำให้ใครได้ เพราะอะไร
เพราะเราเกิดมา อวิชชา เรามีมาร เราต้องพยายามทำมารในหัวใจเราให้สิ้นไปด้วยมรรคญาณ

ด้วยทางสายกลางในพระพุทธศาสนา มีศาสนาเดียว ศาสนาอื่นมีแต่เขาประทานให้ พระเจ้า
คุ้มครอง พระเจ้าดูแล

พระพุทธเจ้าไม่มี ธรรมคุ้มครอง ธรรมคือศีล สมาธิ ปัญญาคุ้มครอง ทำดีได้ดี ทำชั่วได้
ชั่ว ไม่มีใครได้สิทธิพิเศษ ไม่มี มีแต่บุญและบาป สิทธิพิเศษเพราะบุญของเขา เขาสร้างคุณงาม
ความดีของเขาถึงเป็นจริตเป็นนิสัย จริต จริตนิสัย ทักษณคติที่มันเกิด นั่นแหละบุญของเขา

แต่ถ้าเป็นบาปอกุศลนะ ชกอกตีตัวอยู่นั่นนะ ไม่เสมอภาค พ่อแม่ไม่รัก

ไอ้พ่อแม่ไม่รักนี่เยอะเลยนะ ใครๆ มารับทุกข์ ลูกศิษย์ลูกหานะ บอกคิดถึงตอนเด็กๆ
ว่าพ่อแม่ไม่รัก ประชดประชันตัวเองทั้งนั้นนะ ตอนนี้อยู่เป็นพระ เขาพยายามฝึกฝนของเขา
อยู่ แต่ตอนเด็กๆ เขามีความคิดอย่างนี้ ทุกคนบอกพ่อแม่ไม่รัก พ่อแม่ไม่รัก

แปลก เราไม่เคยคิดอย่างนี้เลยนะ ช่วยตัวเองทั้งนั้นนะ อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่
พึ่งแห่งตน ให้เกิดมาเป็นคน ขอขอบคุณครับ ดูแลเลี้ยงมาก็ขอบพระคุณสูงๆ เวลาไปหาครูบา
อาจารย์นะ พ่อแม่ครูจารย์นะ

เวลาหลวงตาพระมหาบัว เราอยู่กับท่าน เวลาวันไหนวันพระ วันโกน อู้ฮู! ของนี้เต็มเลย
ท่านจะพูดทุกวันเลย ตอนอยู่กับหลวงปู่มั่น บิณฑบาตมาได้ น้ำพริกมาถ้วยเดียว พระ ๗-๘ องค์
ไม่พอกัน ใส่กะลา เอาน้ำคนๆ แล้วก็ตักให้องค์ละช้อนๆ ให้มันเท่ากัน

นี่ไง พ่อแม่ครูจารย์ เลี้ยงดูด้วยปัจจัย ๔ ไม่มีก็แบ่งปันกัน ทุกข์ก็ทุกข์ด้วยกัน แล้วไม่มี
การลำเอียง แล้วถ้าครูบาอาจารย์เป็นธรรม มันไม่น้อยเนื้อต่ำใจใครทั้งสิ้น

เราเห็นแล้วครูบาอาจารย์เราเป็นธรรม ได้สิ่งใดมา ลูกศิษย์ก่อน หลวงตาพระมหาบัว
แจกอาหารแจกจากท้ายแถวขึ้นมา ไม่มีใครเคยทำ มีหลวงตาพระมหาบัว ของนี้ให้ท้ายแถวตัก
ก่อน แล้วย้อนกลับมา นั่นแหละคือคติธรรม คืออบรมบ่มเพาะสั่งสอนไว้

นี่ไง พ่อแม่ครูจารย์ พ่อแม่ครูจารย์ไง

เราเกิดมาจากพ่อจากแม่ พ่อแม่ก็เลี้ยงดูมาโดยสายเลือด บวชมาเป็นพระมีครูมีอาจารย์ ที่ติงามขึ้นมา คุ่มครองดูแลหัวใจ หัวใจมันคือมันด้าน มันดินมันรน มันพลิกมันแพลง นั่นแหละ ร้ายกาจนัก

แก้จิตๆ ใจ พระพุทธศาสนาไป อ่อนน้อมจากใคร เทวดา พรหมองค์ไหนจะทำให้บรรลุนิพพาน ใครบ้างที่จะยึดเย็ดความสามารถไว้ในจิตของตน ถ้ามันไม่ทำขึ้นมา มันไม่มีความรู้ขึ้นมา มันจะเป็นคนดีขึ้นมาได้อย่างไร

ถ้าคนดีขึ้นมา เราไม่ขว้างทิ้งหัวใจเราไป

เราเกิดมาโลกนี้ โลก ปัจจัยเครื่องอาศัยเราก็อยู่กับเขา แต่ถ้าเรามีสติปัญญาขึ้นมา เรา จะฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาในหัวใจของตน ถ้าฝึกหัดปฏิบัติหัวใจของตน พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ใจ ทำความสงบของใจเข้ามาให้ได้

พุทโธๆ เขาทั้งเหยียดหยาม ทั้งดูถูก ไปสามะเลเทเมานะ ให้เขาหลอกนั่นนะยอดเยี่ยม ว่างๆ ว่างๆ

แต่หลวงปู่มัน พุทโธ อย่าทิ้งผู้รู้ หัวใจของตน พุทธะ อย่าทิ้งผู้รู้ เพราะผู้รู้นั้นเป็นผู้กำหนด พุทโธ พุทโธนี่เป็นชื่อ ถ้าเป็นชื่อคือเป็นนาม เวลามันถึงพุทโธแล้ว พุทโธจนมันพุทโธไม่ได้ ถึงตัวของจิต เห็นไหม

อย่าทิ้งผู้รู้ อย่าทิ้งพุทโธ อย่าทิ้งตัวเอง

อุตตา หิ อุตตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน อย่าเชื่อให้ใครหลอก ที่ไหนมีศรัทธา ที่นั่นมีเหยื่อ แล้วไอ้พวกนักล่าๆ ลัดง่าย ลัดสั้น ปฏิบัติแล้วบรรลุนิพพาน

พระพุทธศาสนาสอนอย่างนั้นหรือ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนอย่างนั้นหรือ เปล่า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนทางสายกลางในพระพุทธศาสนา อุตตกิลมถานุโยค ทำให้ตนลำบากเปล่านั้นไม่เอา กามสุขัลลิกานุโยค หนุ่นก็ได้ นี่ก็ดี ดิดหมดนะ

ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา ให้เป็นข้อเท็จจริงด้วยอำนาจวาสนาของตน

ชิปปาภิญา ผู้ที่ฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคนเดียวเป็นพระอรหันต์เลย เพราะเขาได้สร้างบุญสร้างกุศลของเขามา ทุกตะเข็ญใจเป็นพระอรหันต์นะ ไม่เคยฉันท้าวอิมเลย

เราชอบมาก อยู่ในพระไตรปิฎกไปอ่านเจอ

ไปบิณฑบาตที่ไหนก็ได้ ทั้งๆ ที่เป็นพระอรหันต์นะ จำลองพระสารีบุตรไปเยี่ยม พระสารีบุตรไปพิสูจน์ พิสูจน์ว่า แก่ไข้อย่างไร วันนี้ไปบิณฑบาต เขาก็ใส่บาตรข้างหน้า ข้างหลังอดไม่มี พระสารีบุตรก็ทำให้ไปอยู่ข้างหน้า วันนี้ใครคนใส่บาตรเขาก็เป็นธรรมนะ เมื่อวานใส่บาตรข้างหน้า ข้างหลังไม่ได้ใส่ วันนี้ข้างหน้าไม่ใส่ ใส่ข้างหลัง ให้อำนาจอยู่ข้างหน้าก็อดอีก นี่คือพิสูจน์ถึงกรรมของคนใจ

พระสารีบุตรถึงจับบาตรไว้เลยนะ วันนั้นบิณฑบาตมาเป็นของพระสารีบุตร อ้าว! ฉันฉันวันนั้น

คนเราเกิดมาไม่เคยฉันท้าวอิมสักคนเดียว หิวตลอดชีวิต ทุกข์ใหม่ วันนั้นฉันข้าวมื้อแรก แล้วก็นิพพานวันนั้นเลย

นี่ไง เวลาคนที่มั่งมีศรีสุข นี่คือการมนะ เราเชื่อเรื่องกรรม ฉะนั้น เวลาอะไรเกิดขึ้น ยิ้ม ภูเขาตัวเอง ใครจะด่าก็เชิญตามสบาย ถ้าใครชมไม่เอา มันไร้สาระ ถ้าใครด่า เชิญตามสบาย กรรมของสัตว์ สัตว์โลกเป็นไปตามกรรม นี่ไง ภูเขาตัวเอง ภูเขาทำให้เขาหมั่นได้ ภูเขาขวางขวางตาเขา

แต่ก็ไม่ได้คิดเลยนะว่าสิ่งที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมๆ เตือนตัวเองไป เวลาหลวงปู่มั่นลงมาจากเชียงใหม่ เทศน์ทิ้งท้ายไว้มุตโตทัย พระบอกเลย หลวงปู่มั่นก็เทศน์เรื่องชีวิตเรานี้แหละ เทศน์เรื่องของเราที่แหละ อารมณ์เรานี้แหละ แต่เราไม่เคยคิดเลย

หลวงปู่มั่นเทศน์มุตโตทัย คือเทศน์เรื่องดวงใจ

นี่เหมือนกัน ครูบาอาจารย์ที่เทศน์ว่าการ เขาก็เตือนถึงนั่นแหละ แต่คิดถึงได้ไม่ได้ละ ถ้าคิดได้เป็นขุมทรัพย์ ถ้าคิดได้นะ เป็นขุมทรัพย์ ถ้าคิดไม่ได้ละ โอ้ย! หมั่นได้ น่าขยะแขยง

ก็กรรมของสัตว์ ภูเขาตัวเอง ใครจะหมั่นได้ก็เรื่องของเขา เพราะต้องพูดความจริง

เขาบอกความจริงมีหนึ่งเดียว เหมือนกัน การฝึกหัดประพฤติปฏิบัติข้อเท็จจริงใจ

พึงธรรมๆ เพื่อหัวใจของเรา กาลามสูตร ห้ามเชื่อ อย่าเชื่อแม้แต่อาจารย์ของเรา พึงธรรมๆ เพื่อเจริญศรัทธา แต่เสร็จแล้วเราต้องทำเอง

กูไม่เชื่อ ต้องให้เป็นจริง ถ้าเป็นจริง เออ! ใช่อันเดียวกัน แสดงว่าอาจารย์นี้พูดถูกต้อง

แต่ถ้าเราทำจริง เอ้ย! เอ้ย! มึงพูดไปอย่างหนึ่ง เวลากูเป็น เป็นอีกอย่างหนึ่ง แสดงว่าอาจารย์ทำไม่เป็น โกหก

กาลามสูตร ห้ามเชื่อ ไปวิเคราะห์ วิจัย พิสูจน์ให้เป็นข้อเท็จจริงขึ้นมาในหัวใจ

พึงธรรมเพื่อหัวใจดวงนี้นะ หัวใจที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ แล้วสมมุติใจ ตั้งชื่อให้เป็นพระ ก. แล้วจิตละ จิตเป็นอะไร

เวลาครูบาอาจารย์ที่ฝึกหัดปฏิบัติใจ อริยทรัพย์ ทรัพย์ที่เป็นความจริงนะ จิตมันเป็นพุทธะ จิตมันเป็นอริยบุคคล จิตบุคคล ๔ คู่ มันบริหารจัดการขึ้นมา มหัศจรรย์ ถึงที่สุดแห่งทุกข์ เอวัง